

Van Mierlo

De heer **Blaauw** (VVD): Het is geen ideetje dat nu in het hoofd zit. Collega Van Middelkoop heeft nog verwezen naar een debat dat wij eerder met uw voorganger hebben gevoerd over de Raad van Europa. Als u mijn interventie daarin bekijkt, ziet u dat wij ons niet hebben opgesteld tegen toetreding van Midden- en Oost-Europa tot de Raad van Europa. Maar dat betekent niet dat ik daarbij alle voorwaarden laat verwateren tot een niveau dat ik nu moet waarnemen bij het op dit moment akkoord gaan met de toetreding van Rusland tot de Raad van Europa. Dan moet u maar eens een keer alleen op pad!

Minister **Van Mierlo**: Daar zie ik niet tegenop, maar ik doe het niet als ik zeker weet dat alle deuren dicht zijn. Ik doe dat niet en ik vind ook niet dat u dat van mij mag vragen. Hier ligt een verantwoordelijkheid bij de regering om een consistent beleid te voeren en om niet op het laatste moment om te gaan voor wat ik een gril noem. En die gril zal wel serieus bedoeld zijn, want u moet niet denken dat als ik u bestrijd op dit punt, ik niet begrijp welk dilemma u daartoe heeft gebracht. Dat dilemma ken ik wel, maar de staat van verwarring die eruit voortvloeit niet.

De heer **Blaauw** (VVD): Kan de minister zich nog herinneren hoe de positie van de VVD was voor toelating van Roemenië tot de Raad van Europa? Dan ziet hij een lijn.

Minister **Van Mierlo**: Nee, dat kan ik mij niet herinneren. Vertelt u eens! Laat ons niet langer in spanning! Is het hier in stemming gekomen? Ik weet het niet, maar ik leer graag!

De heer **Blaauw** (VVD): Wij hebben ons consequent daartegen verklaard. Ik wijs op mijn eigen rapport over Roemenië. Dat was voor de overgang; dat geef ik toe. Ik wijs ook op de situatie van de mensenrechten in Roemenië, waarin geen vooruitgang valt te constateren. Mevrouw Sipkes heeft daar ook op gewezen.

De heer **Van den Bos** (D66): Maar dat was jaren geleden!

De heer **Blaauw** (VVD): Dat klopt, mijnheer Van den Bos. Dat heb ik er ook aan toegevoegd. U hoeft mij wat dat betreft niet te corrigeren. Het gaat erom dat wij de zaak wel vanaf

het begin zeer duidelijk monitoren daar en dat het niet per se een verrassing hoeft te zijn of zomaar een kleine gedachte.

De heer **Van den Bos** (D66): Kom nou toch! U was tegen de toetreding van Roemenië voor de val van de Muur. Dat brengt u nu als argument in deze discussie in. Dat is totaal irrelevant!

De heer **Blaauw** (VVD): U kunt totaal niet luisteren, mijnheer Van den Bos. Dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd, dat wij ons tegen de toetreding van Roemenië hebben verklaard.

Minister **Van Mierlo**: Oké. Veronderstel, dat we wachten tot de verkiezingen en veronderstel, dat het contraproductief zou uitpakken ± zoals de meeste mensen denken ± zoudt u dan spijt hebben van uw besluit?

De heer **Blaauw** (VVD): Voorzitter! Dat is alleen maar "als", "als". Als de toetreding van Rusland wel wordt geaccordeerd maar er bij de verkiezingen iets gebeurt, waardoor aan zeer vele voorwaarden niet kan worden voldaan, hebt u dan spijt?

Minister **Van Mierlo**: Neen! Ik ben zonder meer bereid om de sancties te hanteren. Dat moeten wij Rusland ook duidelijk maken.

De heer **Blaauw** (VVD): En daar nu zit het grote probleem! Bij de uitvoering van sancties tegen Griekenland en tegen Turkije is gebleken, dat in het Comité van ministers ook een bepaalde groepering gevonden moet worden, die groot genoeg is. We weten hoe moeilijk dat was voor een kleiner land en dat zal zeker moeilijk zijn voor dat heel grote land! Er zal allerlei politieke druk worden uitgeoefend.

Minister **Van Mierlo**: Ik ontken dat niet. Ik weet alleen één ding zeker. Als ze er niet bij zijn, is de kans nog groter dat het wel gebeurt en dat we er dan nog minder aan kunnen doen. Dat weet ik zeker. Maar dan kunt u zeggen, dat u de Raad van Europa heel zuiver hebt gehouden! Dat zijn nog eens prioriteiten!

De heer **Blaauw** (VVD): Ik vraag mij af waarop u baseert, dat u het zeker

weet. Het is in de toekomst geprojecteerd.

Minister **Van Mierlo**: Je laat eerst een land niet toetreden en als gevolg daarvan is de kans groot is dat door de verkiezingen de verkeerde mensen aan het bewind komen die toch niets te maken hebben met die westerse waarden. Dat lijkt mij een realistischer scenario dan het uwe! Waar gaat het mij om en waarom stelde ik die vraag? U vraagt misschien iets terwijl u toch wel weet dat ik het gevraagde niet doe, zodat u geen risico loopt. Veronderstel dat ik het gevraagde wel deed en dat we het beleid ineens zouden omgooien. We zouden dan tegen Russen zeggen: vanwege de onzekerheid in jullie land mogen jullie niet toetreden. Veronderstel dat daardoor zich de ondemocratische krachten gesterkt voelen en zij daardoor tegenover hun kiezers een verhaal hebben. Dan heeft u, en ook ik, want ik heb dan aan zoiets meegewerkt, een ongelooflijk risico gelopen. Dat wilde ik slechts zeggen. Ik pas voor het kiezen van een dergelijke opstelling. Ik geef toe: ik kan niet bewijzen dat dit de gang van zaken zou zijn, maar het is opnieuw de vraag aan welke kant van het risico je gaat staan. Ik vind dus dat u een merkwaardige keus maakt.

Ten slotte merk ik op dat het terugtrekken van de Russische troepen in dit verband iets is wat er als het ware bij hangt, maar wat er niets mee te maken heeft. Mevrouw Sipkes wil ik uiteindelijk zeggen dat zij mij veel mag ver wijten en dat zij het niet met mij eens hoeft te zijn. Ik zeg haar echter, dat ik niet gebagatelliseerd heb wat er in Rusland gebeurt.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, morgenmiddag over de motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

Sluiting 23.36 uur

□

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter ter zake gedane voorstellen:

1. een koninklijke boodschap, ten geleide van het voorstel van wet

Lijst van ingekomen stukken

Wijziging van de Wet op de ondernemingsraden (24593).

Deze koninklijke boodschap, met de erbij behorende stukken, is al gedrukt en rondgedeeld;

2. de volgende brieven:

vijf, van de minister van Buitenlandse Zaken, te weten:
een, over het voornemen tot sluiting van uitvoeringsverdragen (23908, R1519, nr. 15);

een, ten geleide van een Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Chili inzake de tewerkstelling van gezinsleden van het diplomatieke en consulaire personeel (24588, R1565);
een, over een Wijziging van het op 3 september 1976 te Londen tot stand gekomen Verdrag in de Exploitatie-overeenkomst inzake de Internationale Organisatie voor Maritieme Satellieten (INMARSAT) (24589, R1566);

een, ten geleide van een Statuut van de Latijnsamerikaanse Commissie voor Burgerluchtvaart; Mexico-stad (24590, R1567);
een, ten geleide van een Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden en de Regering van het Koninkrijk Marokko houdende de regeling van de financiële gevolgen voortvloeiend uit de overdracht aan de Marokkaanse Staat van landbouwgronden of gronden die voor de landbouw waren bestemd en die hebben toebehoord aan Nederlandse staatsburgers (24594);

een, van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, ten geleide van het kwartaaloverzicht van EG-richtlijnen in nationale regelgeving naar de stand van 31 december 1995 (21109, nr. 85);

twee, van de minister van Binnenlandse Zaken, te weten:
een, over "Reality-tv" (24400-VII, nr. 33);

een, over het Beheer in het nieuwe politiebestedel: stand van zaken op hoofdlijnen (24548, nr. 3);

twee, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, te weten:
een, over de inhuizing van het Directoraat-Generaal Culturele Zaken (DGCZ) in het gebouw van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen te Zoetermeer (24400-VIII, nr. 58);
een, over de wachtgeld-

ontwikkelingen in de onderwijssector (24400-VIII, nr. 59);

een, van de staatssecretaris en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, over de cursusduurmaatregel (24556, nr. 4);

een, van de minister van Financiën, ten geleide van het verslag van de vergadering van de Ecofin-Raad van 22 januari 1996 (21501-07, nr. 156);

een, van de staatssecretaris van Defensie, over de laatste lichte dienstplichtigen (24400-X, nr. 63);

een, van de minister van Economische Zaken, over de oprichting van Holland Metrology N.V. (24591);

een, van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, ten geleide van het evaluatierapport over de uitvoering van het toelatingsbeleid voor bestrijdingsmiddelen (21677, nr. 24);

een, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, over de verhouding tussen de Arbeidsvoorzieningsorganisatie en de stichting Start (21477, nr. 63);
een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over wachttijden in de zorg en arbeidsverzuim (24400-XVI, nr. 65).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

3. de volgende brieven:

een, van de minister-president, minister van Algemene Zaken, ten geleide van een afschrift van een brief aan de voorzitter van de Eerste Kamer over politieke assistenten van bewindspersonen;

drie, van de minister van Buitenlandse Zaken, te weten:
een, over de notawisselingen houdende overeenkomsten als bedoeld in artikel 27, vierde lid, van het Europees Verdrag betreffende uitlevering;

een, ten geleide van administratieve akkoorden met Guatemala inzake technische samenwerking;
een, ten geleide van verdragen tot uitvoering van het Grensverdrag met de BRD;

twee, van de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, te weten:

een, ten geleide van het advies van de Onderwijsraad inzake de aanpassing van het scholenbestand aan de veranderende voorkeur van ouders;

een, ten geleide van een afschrift van

de adviesaanvraag inzake de Cultuurnota 1997-2000;

een, van de staatssecretaris van Justitie, ten geleide van het verslag van een onderzoek naar de praktijk van het omgangsrecht bij scheiding;

een, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ten geleide van een ontwerp-Instructieregeling lozingsvoorschriften milieubeheer;

een, van de staatssecretaris van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, inzake een mededeling van plaatsing in het Staatsblad (wijziging van het Besluit huurprijzen woonruimte);

een, van de minister van Verkeer en Waterstaat, inzake wijziging van de Regeling toezicht luchtvaart;

een, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van een exemplaar van de uitgave "Emancipatie van vrouwen in de begrotingsstukken 1996".

De voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies ter afdoening en niet te drukken;

4. de volgende brieven:

een, van Forum, over de presentatie IRT-rapport;

een, van mevrouw E.A. Willems, over de politiek;

een, van W.H. Stam, over werk in Nederland.

Deze brieven liggen op de griffie ter inzage. Kopie is gezonden aan de betrokken commissies.